

SBNN PROGRAMMA 2016-2018

**MET 28 STERSCHOLEN OP WEG NAAR
ZELFREDZAAMHEID**

1. INLEIDING

SBNN werd opgericht in 2004 in Hulst – Zeeuws-Vlaanderen - en probeert de kinderen in West Nyakach aan het Victoriameer in Kenia te helpen naar een betere toekomst. Goed onderwijs is daartoe de beste beste weg. SBNN ondersteunt 28 basisscholen met ongeveer 10.000 kinderen.

Gezien de vele uitdagingen op onderwijskundig vlak en de organisatorische strategie van SBNN om zijn lokale partner volledige zelfstandigheid te geven wordt de komende drie jaar ingezet op een programma waarin kwaliteit van onderwijs prioritair is. Dit gebeurt via deelname aan het STAR schoolmodel van Edukans. Voorgaande jaren richtte SBNN zich vooral op de infrastructuur van de scholen. De hoofddoelstelling was om in elke school ten minste 8 permanente, stofvrije klassen te hebben en een goede en degelijke kleutervoorziening. Deze doelstelling is voor 90% gehaald. Dat wil zeggen dat alle scholen inderdaad allemaal 8 permanente klassen hebben, maar dat ze nog niet allemaal afgewerkt en stofvrij zijn. Bij een aantal scholen zijn er ook nog ernstige gebreken aan de bestaande gebouwen.

Via het STAR programma kiest SBNN voor zelfredzaamheid van SBNN Kenya en de 28 openbare basisscholen in West-Nyakach. Tegen 2018 moeten de lokale partners van SBNN in staat zijn om zelf hun plannen te maken en ook gedeeltelijk of volledig te implementeren binnen de financiële kaders. De partners zullen door het STAR-model trainingen, workshops en capaciteitsopbouw vaardigheden leren zodat ze in de toekomst op eigen benen kunnen staan zodat SBNN in de nabije toekomst zich kan beperken tot een adviserende en intermediaire partner.

Opleiding van de comitéleden moet er toe leiden dat ze zelf hun school kunnen managen en dat zij in staat zijn om de gemeenschap rond de school te betrekken. De leraren zullen meer gemotiveerd zijn en beter voorzien zijn van de nodige materialen en vaardigheden. Hoofdonderwijzers en schoolbesturen zullen in staat zijn om de scholen beter te laten functioneren. Ouders zullen de waarde van het onderwijs begrijpen en een actieve bijdrage leveren aan het bereiken van kwaliteit van het onderwijs. En ten slotte de leerlingen zullen langer op school blijven en beter presteren, waardoor zij in staat zullen zijn om hun eigen toekomst op te bouwen.

De projecten zullen opgepakt worden door de aan te stellen STAR-coordinator. Hij zal dat doen in nauwe samenwerking en afspraak met de lokale autoriteiten. Dat vergt in tegenstelling tot bij infrastructurele projecten processen en projecten die meer op middellange en zelfs op lange termijn dienen te gebeuren. Zeker als we deze ontwikkeling willen verduurzamen. Een actieve betrokkenheid van de lokale gemeenschap bij de SBNN projecten is het uitgangspunt en een absolute prioriteit. De gemeenschap moet de projecten omarmen alsof het hun eigen projecten zijn en ze derhalve op die manier ook beheren, onderhouden en in stand houden

1.1. SBNN

Opgericht	18 mei 2004
Rechtspersoon	Stichting, KvK nummer: 22055099 (KvK Terneuzen)
ANBI	1 januari 2008
Adres	Nieuweweg 22
Postcode & Plaats	4561BM HULST
Bankrekeningnummer	NL31 RABO 0330.0030.03
Website	www.sbnn.nl
Email adres	sbnnkenya@gmail.com / info@sbnn.nl
Naam contactpersoon	Dirk Van Bunder
Functie	Penningmeester
Telefoonnummer	06-51238968

Samenstelling bestuur:

- Dirk Van Bunder, toegetreden tot bestuur bij oprichting:functie=penningmeester.
- Ludi Aerts, toegetreden tot het bestuur op 24 januari 2013: functie = voorzitter.
- Piet van Hauten, toegetreden op 24 januari 2013: functie = vice-voorzitter
- Henda Khemaja , toegetreden op 24 januari 2013; functie = secretaris

Het bestuur van SBNN zet in op de verantwoordelijkheid en inspanningen van de lokale partner. SBNN heeft er bewust voor gekozen om te werken vanuit de lokale structuur en van daaruit hulp te bieden. Dit met name om te vermijden dat er parallelle structuren ontstaan die mogelijk conflicteren met de bestaande en gehanteerde onderwijssystemen. SBNN is van mening dat daardoor de hulp het best tot zijn recht komt, het meest duurzaam zal zijn en samenwerking (met lokale partners) bevordert. Ook speelt het daarmee in op een gewijzigde houding van de Kenianen, die een meer eigen en zelfstandige koers willen varen met minder dictaat vanuit het Westen. SBNN speelt daarom meer een ondersteunende en regiserende rol ten dienste van SBNN Kenya en helpt hen met name in het vinden van sponsors voor specifieke projecten.

Dat wil niet zeggen dat SBNN niet actief is in Nederland. Sensibilisering, voorlichting en fondsenwerving worden nog altijd gedaan. De activiteiten in Nederland maken de werking in Kenia immers mogelijk. SBNN krijgt daarbij de hulp van vele partners en symphatisanten. Zonder hulp van derden lukt het niet. Reeds vele jaren wordt SBNN in haar werk gesteund door Impulsis/ Edukans, het loket voor ontwikkelingssamenwerking. Naast advisering staat Edukans in voor een deel van het benodigde budget.

Andere structurele of eenmalige partners van SBNN zijn o.a. Aqua for All, Switch, Read to Grow, Biblionef, Marthe van Rijswijk Foundation, Derde Wereld Fonds - Atos Origin, Stichting Pelgrimshoeve, de Heijmerink Reith Stichting, de Dr.Hofsteestichting, Share4more van de Rabobank en de Nacht van de Foori. SBNN heeft geen personele of overheadkosten, zoals vliegtuigtickets, visumkosten, verblijfkosten, etc. De werkingskosten bedragen sinds de start van SBNN slechts 1,5%.. Deze kosten worden met name gevormd door bankkosten en kosten Kamer van Koophandel.

1.2. Doel van de stichting

SBNN is opgericht in 2004 in Hulst – Zeeuws-Vlaanderen en richt zich op de 28 publieke lagere scholen in West-Nyakach. SBNN wil projecthulp bieden en daarmee de leefomstandigheden in het Keniaans werkgebied verbeteren. SBNN zet zich vooral in voor de verbetering van de onderwijsomstandigheden en –niveau, de strijd tegen aids en het gebrek aan schoon drinkwater. In 2004 startte SBNN met de ondersteuning van 2 scholen in West-Nyakach, te weten de Sango Buru Primary School en de Nyakwere Primary School. Op dit moment bouwt SBNN aan de toekomst van de ongeveer 10.000 kinderen van 28 basisscholen. Daarmee worden alle publieke basisscholen in de West-Nyakach onderwijsdivisie omarmt. In de eerste jaren richtte het werk zich voornamelijk op infrastructurele projecten in de scholen, zoals renovatie, nieuwbouw, meubilair en andere herstellingen. Sinds 2008 is SBNN zich ook gaan richten op de kwaliteit van het onderwijs via o.a. trainingen voor leerkrachten en leden van de schoolbesturen, extra boeken, Water Sanitatie en Hygiëne en stimulering van bibliotheken

1.3. Plaats en Land van uitvoering

Kenia – Kisumu county – district Nyakach –West Nyakach onderwijsdivisie

1.4. Partnerorganisaties in Kenya

Naam organisatie	SBNN Kenya
Jaar oprichting	2011
Adres	Katito – Kendy Bay Road (Onego PS)
Postadres	POBOX 9723 - 40141 Kisumu - Kenya
Naam contactpersoon	Ayub Ocholla
Functie	Bookshop manager Nyaburu Enterprises
Email adres	Nyaburu2012@gmail.com
Rechtspersoon	Community Based Organization

Het Nyakach district in de provincie Nyanza in Kenia bestaat uit meerdere onderwijsdivisies. Een van die divisies is de West-Nyakach divisie. Deze omvat 2 zones: de Bolo zone en de Kodingo zone. Het werkgebied van SBNN omvat de gehele West-Nyakach divisie. Deze divisie telt 28 openbare basisscholen (15 in Kodingo zone & 13 in Bolo zone). SBNN werkt samen met de schoolcomités (de zogenaamde BOM – Board of Management) van de scholen. Elk schoolcomité bestaat uit 15 leden. De hoofdonderwijzer is de secretaris van het comité. De andere 14 leden (incl. de voorzitter) zijn verkozen door de gemeenschap.

Om SBNN verder in West-Nyakach te verankeren en de SBNN-programma's in Kenia te versterken, stimuleren en coördineren werd in 2011 een lokale branche van SBNN opgericht. Samen met de lokale gemeenschap tracht SBNN-Kenia de onderwijsomstandigheden en de onderwijskwaliteit in deze scholen stapsgewijs te verbeteren. Elke openbare basis school in West-Nyakach is in SBNN Kenya vertegenwoordigd. SBNN Kenya is officieel geregistreerd bij het Ministerie van Sociale Zaken als Community Based Organisation (CBO). SBNN Kenya heeft een dagelijkse bestuur van 8 personen. SBNN-Kenia ondersteunt en begeleidt de schoolcomités bij projecten en stemt tevens de verschillende kwaliteitsprojecten en infrastructurele projecten op elkaar af. Daarnaast is SBNN-Kenia ook de link naar het SBNN-bestuur in Nederland.

Belangrijkste partners van SBNN Kenya zijn het Ministerie van Onderwijs via de District Education Officer (DEO) Nyakach en de Area Education Officer (AEO) West-Nyakach, de 28 publieke basisscholen in West-Nyakach en hun schoolmanagement, de Chiefs van de Area en diverse lokale groepen.

Sinds 2012 heeft SBNN Kenya haar eigen leercentrum, het zogenaamde CFDC (Child Friendly Development Center) waardoor ze niet alleen de leerkrachten, ouders en kinderen kan ondersteunen maar waardoor het ook eigen middelen kan genereren door het verkopen van boeken en lesmaterialen, en het geven van trainingen aan leerkrachten. Een andere dienst van het CFDC is het computercentrum met een internetcafé en computeropleiding. Surfen op het internet en computer gebruik is mogelijk voor een democratische prijs. Andere diensten zijn fotokopie, lamineren, belastingregistratie online, registratie van studenten, inbinden en print services voor particulieren, scholen, kantoren en bedrijven.

Ook het kantoor van SBNN Kenya is gevestigd in het CFDC leercentrum. Dit centrum is de centrale faciliteit voor alle activiteiten in West Nyakach. De bedoeling is om dit centrum zelfbedruipend te maken. Het centrum ligt op het terrein van één van de SBNN-scholen, de Onego Primary School.

Met betrekking tot de gezondheid en hiv-deel van het project is SBNN verheugd dat de VCT (gerund door Nyakwere Health Resource Centre), dat in 2004 werd opgestart door SBNN, nu zelfstandig en onafhankelijk verder werkt. Een VCT is een plek waar mensen terecht kunnen voor informatie, advies, begeleiding, testen, nazorg, condooms en een luisterend oor m.b.t. HIV/Aids. Alle diensten die worden aangeboden door de VCT zijn gratis. Sinds de lancering van de VCT in Nyakwere in 2004 zijn bijna 20.000 mensen getest. Dat gebeurt in goede samenwerking met de lokale autoriteiten en organisaties als NASCOP, DASCO en het ministerie van Volksgezondheid en de grotere NGO's die actief zijn in het gebied, zoals Liverpool en CDC.

2. PROBLEEMSTELLING

2.1. Onderwijs in West Nyakach

In de 28 publieke scholen in West Nyakach gaan ongeveer 10.000 kinderen (incl. kleuters) naar school. De scholen hebben samen de beschikking over circa 200 betaalde leerkrachten. De formeel aanbevolen verhouding tussen leraar en leerlingen is in Kenia 1 op 30. Dit impliceert dat – kijkende naar de basisschool-leerlingen - de scholen in totaal zouden moeten kunnen beschikken over zo'n 275 leraren. Dit komt dus neer op een tekort aan 75 leerkrachten. Hierbij is het kleuteronderwijs buiten beschouwing gelaten. De kleuters krijgen, op uitzondering van een paar door de county regering betaalde leerkrachten, op alle scholen les van vrijwillige onderwijzers. Sommige scholen slagen er in om via de gemeenschap een klein bedrag in te zamelen voor de kleuteronderwijzers. Ditzelfde geldt voor de overige vrijwillige leerkrachten.

Alle openbare basisscholen in het werkgebied zijn officiële scholen. Daardoor kan er aan het einde van klas 8 worden deelgenomen aan het landelijke KCPE-examen. Zonder een KCPE-certificaat is het niet mogelijk om middelbaar onderwijs te volgen. Het gemiddelde resultaat van de scholen is de afgelopen 4 jaren redelijk stabiel. De gemiddelde score hangt steeds rond 260/265. Er wordt gestreefd naar stijgende kwaliteit, betere resultaten en meer afgestudeerden.

Wat betreft overheidssteun krijgen de scholen in het SBNN-werkgebied een geringe bijdrage voor boeken en overig lesmateriaal (potloden, schriften, krijt, etc.), die afhangt van het aantal leerlingen. Daarnaast ontvangen de scholen een klein bedrag voor onderhoud van de gebouwen. Tenslotte betaalt de overheid de salarissen van de door de overheid toegewezen docenten. In de praktijk komt het er op neer dat de scholen gemiddeld 7 door de overheid betaalde krachten hebben. Dit zijn de zogenaamde TSC-leerkrachten. De scholen kunnen ook aanvragen indienen bij het zogenaamde CDF fonds, om bijvoorbeeld een klaslokaal te renoveren, een klas bij te bouwen of toiletten te vernieuwen.

In Kenia omvat de basisschool 8 schooljaren. Deze zijn verdeeld in 3 trimesters van elk circa 3 maanden:

- 1^e trimester = januari + februari + maart
- 2^e trimester = mei + juni + juli
- 3^e trimester = september + oktober + november

In de stedelijke gebieden gaan kinderen gemiddeld vanaf 7 jaar naar basisschool. In de landelijke gebieden varieert dat echter nogal. Daar is het niet ongebruikelijk dat kinderen pas op veel latere leeftijd starten in klas 1. Het Keniaanse onderwijs in algemeen en de scholen in West-Nyakach in het bijzonder hebben een heleboel problemen en uitdagingen.

2.2. De invoering van vrij onderwijs in West-Nyakach

De invoering van het vrij onderwijs in 2003 met hulp van internationale donoren heeft de situatie nog gecompliceerder gemaakt door een groot aantal neveneffecten ervan: toevloed aan leerlingen, klassen zijn overbevolkt en niet voldoende uitgerust, onvoldoende schoolbanken, boeken en lesmateriaal en veel te weinig geld, o.a. voor de kwaliteit van het onderwijs.

Op het eind van 2003, dus het eerste jaar van de invoering, gingen de resultaten in de lagere scholen al met 30% naar beneden. Tot op vandaag is de situatie zorgwekkend. Een studie van UWEZO toont aan dat Keniaanse leerlingen in het lager onderwijs lage basisvaardigheden hebben op het vlak van lezen en rekenen. 9 op 100 kinderen uit klas 8 kunnen bijvoorbeeld geen wiskunde probleem uit klas 2 oplossen. Volgens de statistieken van de KNEC (Kenya National Examinations Council), kan 52% van de leerlingen in klas 3 niet tellen, lezen of schrijven.

En alhoewel de inschrijfgelden verdwenen is het onderwijs allesbehalve gratis geworden. Vele andere kosten bleven of er kwamen nieuwe kosten bij voor de ouders of de voogden; uniformen, pennen, examengelden, geld voor bijlessen, bijdragen voor sport, muziek of ouderdagen. Alhoewel het officieel niet toegelaten is, worden vele kinderen naar huis gestuurd als de kinderen niet het benodigde geld meebrengen. Sommige van deze verzoeken om extra geld komen rechtstreeks vanuit het ministerie zelf

omdat ze niet genoeg geld hebben om bepaalde zaken met eigen middelen te organiseren (vb. Sport of muziekfestivals) of omdat ze het project overgebudgetteerd hebben.

Vanwege het gebrek aan leraren moeten ouders meestal ook maandelijks betalen voor het ondersteunend personeel in de scholen. Meestal zijn dat schoolverlaters uit het voortgezet of hogeschool die de TSC-leerkrachten ondersteunen terwijl ze wachten op toelating voor de universiteit of hogeschool, Deze meestal jonge mensen ontvangen van de ouders een kleine maandelijkse bijdrage.

Een andere extra kost voor de ouders zijn de talrijke proefexamens die worden georganiseerd door het ministerie of de school. Soms doen kinderen wel 5 keer een soort proefexamen per trimester en ouders moeten bijdragen voor de voorbereiding, setting, printing en markering van de examens. Het is een soort business voor de leerkrachten die veel extraatjes oplevert. Docenten die betrokken zijn bij deze activiteiten en de drukkers van de testen profiteren in plaats van de kinderen. Veel van de lestijd gaat verloren aan het voorbereiden en organiseren van deze examens.

Al deze extra uitgaven geven de ouders veel problemen. In werkelijkheid is het onderwijs helemaal niet gratis in Kenia. Het resultaat is veelal dat de kinderen naar huis worden gestuurd. En wanneer het geld er niet is, ze niet terugkeren en op het einde zelfs helemaal niet meer terugkeren naar school en dus definitief wegblijven. Een ander effect van de invoering van FPE, is dat de betrokkenheid van de ouders en de gemeenschap afgenomen is en dat de ouders zich veel minder betrokken voelen bij het wel en wee van de school van hun kind.

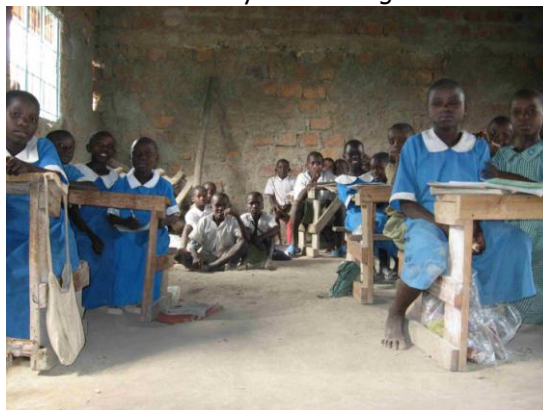
Dit project is hard nodig, omdat de scholen in landelijke gebieden zoals West Nyakach geconfronteerd worden met de grootste problemen. De extreme toename van leerlingen in deze gebieden, en het tekort aan financiële overheidssteun geven deze scholen harde en moeilijke tijden.

Sinds 2008 heeft SBNN geleidelijk zijn accenten verlegd van investeren in de infrastructuur van de scholen naar de kwaliteit van het onderwijs. Met de deelname aan het STAR school model, kan dat meer gestructureerd gebeuren en de resultaten effectiever worden. SBNN hoopt dat het project zijn lokale partner onafhankelijk en zelfredzaam kan maken, zodat ze in de toekomst op eigen benen kunnen staan, zowel financieel als bestuurlijk.

De kwaliteit van het onderwijs staat onder hoge druk in West Nyakach. De scholen worden geconfronteerd met een hoop problemen. Deze problemen zijn hieronder binnen de vijf dimensies van het STAR SCHOOL MODEL gegroepeerd.

1 / Leeromgeving

1.1. Alle 28 scholen zijn door de overheid erkende scholen en zijn gebouwd op openbaar terrein. De scholen spelen een central rol in de lokale gemeenschappen. SBNN gaat voor een goede en gezonde leeromgeving in al deze 28 scholen met volledig stofvrije klas- en kleuterlokalen, goed meubilair voor iedereen, goede toiletten en watervoorzieningen. Het HIV-virus, maar ook de de school omgeving, het gebrek aan schoon drinkwater en slechte sanitaire voorzieningen zijn een bedreiging voor de gezondheid van vele mensen en vooral de kinderen in West-Nyakach het gebied.

2 / Leerproces

2.1. Er is onvoldoende belangstelling en geld voor kleuteronderwijs. De jonge kinderen krijgen zo niet de juiste basis om hen goed voor te bereiden op het lager Onderwijs. Deze jaren zijn cruciaal voor kinderen om structuur in leven te krijgen op het moment dat ze in contact komen met de buitenwereld.

Kinderen die kleuteronderwijs hebben gevolgd zijn een stap voor op degenen die daarvoor geen gelegenheid gehad hebben. Vaak doen ze het veel beter in het primair en voortgezet onderwijs. Het goede nieuws is dat in 2015 de provincie begonnen is met het in dienstnemen van kleuterjuffen.

2.2. Gebrek aan kennis van het Engels. Leerlingen in landelijke gebieden krijgen in de lagere klassen meestal onderwijs in hun moedertaal. In klas 3 wordt dat dan het Engels. Op dat moment is hun kennis van het Engels meestal niet genoeg om de inhoud van de verschillende vakken te begrijpen. De resultaten gaan drastisch naar beneden bij leerlingen die in klas zitten. Waarschijnlijk wordt dit mede veroorzaakt door het gebrek aan kennis van het Engels.

2.3. Gebrek aan lesmateriaal en boeken. Een situatie waarin ieder kind een boek heeft, is nog steeds een utopie in dit gebied. Het totaal aantal boeken in veel scholen is laag. Meestal delen 3 kinderen 1 boek. In de lagere klassen is het zelfs tot 6 of meer kinderen per boek. Een ander probleem is de slechte registratie van de boeken door de scholen. Zij zijn niet altijd in staat om hun aantal boeken per klas en per onderwerp te geven. Ook goed lesmateriaal is meestal zeldzaam en niet of nauwelijks beschikbaar.

2.4. Gebrek aan WSH beleid / gebrek aan bewustzijn over hygiëne. Scholen zijn nog steeds onvriendelijke omgevingen voor meisjes, vooral wat de hygiëne betreft.

2.5. Examengericht onderwijs met een hoge concentratie op klas 7 en 8 en te veel proefexamens. Er is een grote druk op leerlingen en leerkrachten voor goede KCPE-examen resultaten.

3 / Leraren

3.1. De ratio leerkracht / leerling is zeer hoog wegens het gebrek aan leerkrachten (tekort van 61.000 in Kenya- 75 in West Nyakach) en (betaalde) kleuterjuffen.

3.2. Een groot deel van de syllabi worden niet volledig afgehandeld vanwege de lage motivatie van de leraren. Hun sociaal gedrag, gebrek aan discipline en lage werklust is niet echt een goed voorbeeld als rolmodel. De effectieve lestijd is laag. De leraren zijn afwezig of ze komen te laat. En als ze dan op school zijn, zijn ze niet in de klas te vinden maar onder een boom of in de lerarenkamer, de kinderen van hun klas achterlatend met 'klaswerk'.

3.3. De onderwijstechnieken –en methoden zijn slecht en ouderwets. Het kind staat niet centraal. Eénrichtingsverkeer bij het lesgeven, gebrek aan interactie en stokslagen gebeuren nog steeds veel te vaak. Er is nauwelijks innovatie in het onderwijs. Hoewel leraren de modern lesmethoden geleerd hebben op de universiteit of in workshops, ze gebruiken ze zelden of niet in de klas

3.4. Nog niet alle scholen hebben betaalde, opgeleide en gekwalificeerde kleuterjuffen.

3.5. Er is slechte communicatie / relatie tussen hoofdonderwijzer, andere docenten, ouders en leerlingen

4 / Schoolmanagement

4.1. Er is een gebrek aan management in de scholen, zowel wat betreft de administratie, als de financiën, de PR. Hoofdonderwijzers zijn meestal onvoldoende opgeleid daarvoor. Management is niet hetzelfde als onderwijs. Dit gebrek wordt soms nog versterkt door de late uitbetaling van het FPE- geld door het Ministerie.

4.2. Gebrek aan inspectie vanuit het Ministerie

4.3. Slechte statistieken over de scholen en hun leerlingen waardoor het zeer moeilijk is om goed beleid te maken. Meestal zijn de reële aantallen veel lager dan degene die de scholen opgeven omwille van financiële redenen (hoe meer leerlingen hoe meer FPE geld je krijgt). Slecht cijfermateriaal werkt de corruptie alleen maar in de hand.

5 / De lokale gemeenschap

5.1. Er is veel ziekteverzuim vooral onder de meisjes, veroorzaakt door kinderarbeid, financiële problemen van de ouders en onverantwoordelijke ouders (veel ouders zien het belang van onderwijs niet). Kinderen gaan soms naar de volgende klas omwille van financiële redenen. De ouders willen hun kind zien doorstromen maar zien niet in dat het kind nog niet klaar is daarvoor en te weinig kennis en vaardigheden heeft voor een hogere klas.

5.2. Onwetende, ongeïnteresseerde en ongeschoolde BOM leden. Lage betrokkenheid van de ouders

5.3. Slechte ouders / docenten relatie

3. DOELGROEP VAN HET PROGRAMMA

Met dit project wil SBNN-Kenya de volgende doelgroepen helpen om uit hun benarde situatie te komen:

- 10.000 leerlingen van de 28 basisscholen
- 200 TSC-leerkrachten van de West-Nyakach onderwijsdivisie in 28 openbare scholen
- 110 vrijwillige leerkrachten (incl. kleuteronderwijzers) van de West-Nyakach divisie
- 420 BOM member, leden van de schoolcomités
- Speciale aandacht gaat daarbij uit voor de achtergestelde groepen zoals meisjes, (Aids)wezen en gehandicapte kinderen
- Lokale zelfhulpgroepen, vrouwengroepen en jongerengroepen
- De gehele West-Nyakach gemeenschap

4. DOELSTELLINGEN VAN HET PROGRAMMA

Rekening houdend met al deze uitdagingen en de mogelijke oplossingen, heeft SBNN samen met de lokale partners een aantal doelstellingen geformuleerd voor de komende jaren. De missie van SBNN is door structurele en duurzame samenwerking met partners in Kenia en Nederland de mensen en kinderen in West-Nyakach voor te bereiden op hun toekomst, door hen de mogelijkheid te geven om in een gezonde en HIV-arme omgeving naar een school te gaan met adequate infrastructuur en lesmateriaal, goed en gekwalificeerd personeel en een gemotiveerd schoolbestuur. Doel daarbij is om goede voorwaarden voor de opvoeding en onderwijs in het werkgebied van SBNN te bereiken. SBNN concentreert zich daarbij op de bestaande openbare basisscholen.

De kinderen op de basisschool in West-Nyakach krijgen en ze daar ook houden is de belangrijkste zorg en uitdaging van SBNN. Onderwijs en alfabetisering zullen kinderen en jonge volwassenen de levensgereedschappen, de kennis en de capaciteit geven om de beslissingen over hun eigen leven zelf te nemen, met special aandacht daarbij voor de meisjes. De inspanningen van SBNN vinden altijd plaats in samenwerking en overleg met de lokale partners. Voor SBNN is het immers belangrijk dat de lokale partners in Kenia, binnen de middelen en mogelijkheden die ze beschikbaar hebben, aan de ontwikkeling in hun eigen regio bijdragen.

De SBNN doelstellingen werden geïntegreerd in de statuten van SBNN Kenya door de '10 geboden'. Deze 10 SBNN-normen vormen samen met de doelstellingen van de Visie 2030 van de Keniaanse regering en het STAR-school model de basis om te komen tot kindvriendelijke scholen in West-Nyakach. .

- 1. Kwalitatief en kindvriendelijk onderwijs.**
- 2. Discipline en tijdsmanagement**
- 3. Geen kindermishandeling**

- 4. Leerkrachten in de klas tijdens schooltijd**
- 5. Kinderen in de klas tijdens schooltijd**
- 6. Water en sanitatie**
- 7. Meisjesvriendelijk onderwijs**
- 8. Respect en belang van kleuteronderwijs**
- 9. Transparante delegatie en communicatie**
- 10. Verantwoordelijke en betrokken ouders**

De belangrijkste doelstelling van dit project is om het onderwijs in 28 scholen in West-Nyakach te verbeteren. Binnen de projectperiode zijn verbeteringen en veranderingen nodig in de 5 domeinen van het STAR-model: Leeromgeving, Leerproces, leerkrachten, school management en lokale gemeenschap. De doelstelling is dat alle betrokkenen profiteren van het programma. De leraren zullen meer gemotiveerd zijn en beter voorzien zijn van de nodige materialen. Hoofdonderwijzers en schoolbesturen zijn in staat om de scholen beter te laten functioneren. Ouders zullen de waarde van het onderwijs begrijpen en een actieve bijdrage leveren aan het bereiken van kwaliteit van het onderwijs. En ten slotte en vooral de leerlingen zullen langer op school blijven en beter presteren, waardoor zij in staat zullen zijn om hun eigen toekomst op te bouwen. Met dit programma voor 2016-2018 willen SBNN en SBNN Kenya oplossingen en veranderingen voor te bereiden en aan te brengen voor de onder 2.2 genoemde problemen in de 5 domeinen van het STAR-model..

1/ Leeromgeving

1.1. Alle 28 SBNN-scholen hebben ten minste 10 goede, schone, stofvrij en afgewerkte klaslokalen. Acht voor de lagere school en 2 voor de kleuters.

1.2. Ieder kind in een openbare lagere school in West Nyakach heeft een zitplaats op een stoel of een bank. In de lagere klassen betekent dat 3 leerlingen per bankje. In hogere klassen 2 leerlingen per bankje.

1.3. De verhouding leerlingen / toiletten is voldoende, zodat de slechte hygiëne geen ziektes meer veroorzaakt. De doelstelling is 1 toilet voor 25 meisjes en 1 toilet voor 30 jongens.

De totale impact van deze dimensie is dat de leerkrachten en leerlingen kunnen lesgeven en leren in goede en gezonde omstandigheden.

2 / Leerproces

2.1. De verhouding lesmateriaal en boeken / leerlingen is voldoende om kwalitatief goed onderwijs te kunnen geven. De verhouding boeken / leerlingen zal worden verbeterd met 20% ten opzichte van de uitgangssituatie.

2.2. Training van kleuterjuffen. De County regering is begonnen met de tewerkstelling van die leraren. De getrainde docenten kunnen allereerst te werk gesteld worden in West-Nyakach, maar ook in naburige gebieden. Het doel is dat elk jaar 15 gekwalificeerde ECD-leraren hun certificaat halen in onze school, zodat alle kleuters in West-Nyakach goed kleuteronderwijs krijgen dat hun basis versterkt voor het lager onderwijs en hun kansen vergroot op een betere toekomst.

2.3. Een goed Water Sanitair en Hygiëne beleid met een hoog bewustzijn voor hygiëne, met een speciale focus op de meisjes. We willen een werkende een effectieve health club met actieve leerlingen en een leraar als verantwoordelijke in alle 28 scholen.

2.4. Goed en kwalitatief onderwijs met betere resultaten in de lagere klassen en klas acht (KCPE). De resultaten in alle klassen en in KCPE zullen verbeteren met 10% ten opzichte van de uitgangssituatie.

3. Leraren

3.1. Betere motivatie van de leraren, zodat de effectieve instructietijd zal toenemen. Leraren in West-Nyakach zijn rolmodellen in hun gemeenschappen en voorbeelden voor de ouders en leerkrachten. De aanwezigheid van leraren zal verbeteren met 20% in vergelijking met de uitgangssituatie en de effectieve instructietijd zal groeien met 20%.

3.2. De cursussen zijn volledig afgewerkt door het gebruik van kindgerichte lesmethoden en technieken. De afwerking van de cursussen is verbeterd met 20% in vergelijking met de uitgangssituatie.

4.Schoolmanagement

4.1.Complete en adequate statistieken over de scholen en hun leerlingen, zodat het management in de scholen (administratie, financieel, PR) professioneel wordt zonder ruimte voor corruptie. Aan het einde van de projectperiode zal elke school een realistisch schoolplan hebben dat de leidraad voor de school wordt tot 2030.

4.2. Er is een goede communicatie en relatie tussen schooldirecteur, andere leerkrachten, ouders en leerlingen. De betrokkenheid van de ouders zal verbeteren in alle scholen en ze zullen worden betrokken bij het management. Het aantal bijeenkomsten en activiteiten waarbij de ouders zijn betrokken zal groeien met 30% in vergelijking met de uitgangssituatie.

5. De lokale gemeenschap

5.1. Vermindering van schooluitval. De uitval van meisjes wordt verminderd met 50% in vergelijking met de start van het project. Het aantal leerlingen dat eindexamen doet (KCPE) zal gegroeid zijn met 20% in vergelijking met de start.

5.2.Ouders zien het belang van goed onderwijs voor hun kinderen en zijn betrokken bij het dagelijks beheer van de school van hun kind en hebben een goede samenwerking met de leerkrachten, het schoolmanagement en kinderen. Het aantal bijeenkomsten en activiteiten waarbij de ouders zijn betrokken zal groeien met 30% in vergelijking met de uitgangssituatie.

5.GEPLANDE ACTIVITEITEN

In haar werk in Kenia streeft SBNN naar structurele samenwerking en - indien mogelijk - gedeeltelijke of volledige integratie binnen de reguliere Keniaanse onderwijssystemen. De samenwerking met de verschillende schoolcomites is erg belangrijk. Door de opleiding van de leden zullen zij professioneler worden. Ook de samenwerking met het ministerie wordt versterkt door een nauwere samenwerking en coördinatie met de diensten van het District Education Officer en andere lokale instanties zoals de chiefs . De technische en praktische uitvoering van de SBNN projecten vindt altijd plaats in overleg met de school comités. Door de werkzaamheden te laten uitvoeren door de lokale bevolking wordt ook de lokale economie versterkt.

1.Leeromgeving

1.1. Nieuwe klaslokalen en afwerking van klaslokalen

SBNN en SBNN Kenia zullen nieuwe klaslokalen bouwen in de scholen met 'veroordeelde' klaslokalen. Op andere scholen zullen onvoltooide klaslokalen worden afgewerkt en oude lokalen worden gerenoveerd.

1.2. Bouw van ECDE - klassen

Sinds 2008 heeft SBNN veel inspanningen gedaan inzake kleuteronderwijs.. Voor de faciliteiten (gebouw, materialen) hangen de scholen veelal af van eigen inspanningen of donors. Om stimulering van de instroom van kinderen op jonge leeftijd en de kwaliteit kunnen kleuteronderwijs te verbeteren zijn grote inspanningen ten aanzien van infrastructuur nog steeds welkom. Sinds 2008 SBNN heeft meer dan 20 kleuterklassen gebouwd. SBNN blijft de aanleg en verbetering van kleutergebouwen stimuleren. Indien nodig zal ook meubilair worden verstrekt. In de meeste van deze scholen verwachten we een toename van het aantal kleuters en de lokale gemeenschap zal gemotiveerder om de kleuterjuffen een kleine vergoeding te geven.

1.3. Onderhoud en reparatie

Elk jaar krijgen de scholen een budget van de Keniaanse regering voor het onderhoud van de school. Per kind ontvangt de school een bedrag. Dit bedrag voor onderhoud en boeken is al jaren nauwelijks gewijzigd en niet voldoende. Daarom vult SBNN Kenia dit budget waar mogelijk aan. Hiermee kan o.a. stukadoren van muren, renoveren en reparatie van vloeren en daken etc plaatsvinden. Indien nodig kunnen ook toiletten worden gerepareerd of gebouwd en bureau, tafels en andere meubels gemaakt worden.

Alle infrastructurele projecten worden uitgevoerd door lokale aannemers, aangesteld door de school comités. Deze aannemers huren meestal ook lokale mensen en professionals in om hen bij te staan. Ook een deel van het materiaal wordt lokaal aangekocht. Dit alles betekent dat de projecten dus ook een belangrijke impuls voor de lokale economie betekenen. De projecten worden begeleid en gecoördineerd door SBNN-Kenia en de schoolcomités.

SBNN Kenia werkt met het systeem van kostendeling. Dat betekent dat scholen en gemeenten ook hun deel doen binnen de infrastructurele projecten. Ze bieden zoveel mogelijk lokale materialen aan die kunnen worden gevonden in de omgeving van de scholen zoals water, keien, gravel, stenen en zand. Door de scholen en de gemeenschap deze rol te geven wordt de betrokkenheid van de plaatselijke bevolking veel groter is en gaan ze het project als het ware omarmen en als het hunne zien (ownen).

2. Leerproces

2.1. Boeken en lesmateriaal

Door een boekwinkel in het werkgebied te brengen verbetert de verhouding leermiddelen en boeken t.o.v. leerlingen. Elk jaar krijgen de scholen een budget van de Keniaanse regering voor de aankoop van lesmateriaal en boeken. Per kind ontvangt de school net zoals voor het onderhoud een bedrag. Scholen worden gemotiveerd om dat geld te gebruiken in de SBNN-boekwinkel. De schoolcomités worden zich zo bewuster van het budget dat de school ter beschikking heeft voor boeken. Bij het toezicht en de controle op dit budget zullen scholen daardoor meer van dit geld uitgeven voor de boeken. Op die manier kan de totale hoeveelheid boeken stijgen en de verhouding boeken/leerlingen groeien. Als extra motivatie geeft Nyaburu Enterprise 5% extra boeken. De scholen kunnen kiezen om hiervoor boeken of leermaterialen te nemen.

2.2. Lerarenopleiding

Een van de afdelingen binnen het CFDC is een lerarenopleiding voor kleuteronderwijzers. Dit college is officieel geregistreerd bij het Ministerie van Onderwijs. Opleiding van kleuterjuffen is prioritair nu omdat de regionale overheden (countries) begonnen zijn met de aanwerving ervan. De opgeleide docenten kunnen in de eerste plaats in dienst treden in West-Nyakach, maar ook in aangrenzende gebieden. Kleuteronderwijs vormt de basis voor de verdere opleiding van een kind.

2.3. Computercentrum

De belangrijkste activiteit van de computerafdeling is de training van de mensen van West-Nyakach in computervaardigheden. Computervaardigheden voor jong en oud zijn immers een grote troef op de huidige arbeidsmarkt.

2.4. STAR-coördinator

Naast de eerder bovengenoemde activiteiten zal de STAR-coördinator werken aan een goed WSH beleid, met speciale aandacht voor de meisjes. Binnen de scholen zal hij zich samen met het management en onderwijzend personeel focussen op goed en kwalitatief onderwijs, met accenten op interactieve en innovatieve leertechnieken en het creëren van een leescultuur.

De coördinator zal werken met het systeem van satelliet-scholen. West-Nyakach is verdeeld in 6 clusters. De training wordt in eerste instantie uitgevoerd bij een geselecteerde eerste groep en vervolgens zullen de leerkrachten en scholen dit doorgeven aan hun collega leerkrachten scholen binnen hun eigen cluster.

3 . Leraren

3.1. Tewerkstelling van ondersteunend personeel

Om het tekort aan leraren te verminderen en het verbeteren van de ratio leraar/leerling stelt SBNN Kenia 1 ondersteunende leerkracht per school aan het werk. De leraar wordt geselecteerd door de school en is bij voorkeur een getrainde P1-leraar (gekwalificeerde leraar) en de school moet boeken kopen bij Nyaburu boekenwinkel, de boekhandel van SBNN Kenia. Ze krijgen een klein salaris en zij doen praktijkervaring op terwijl ze wachten op een eventuele vaste aanstelling door de overheid.

3.2. Bevordering ECDE-onderwijs en sponsoring ECDE-leerkrachten

Inzake kleuteronderwijs zal SBNN binnen de bestaande basisscholen doorgaan met het bouwen van goede faciliteiten (zie leeromgeving) en met sponsoring van leraren om zich verder te ontwikkelen inzake het kleuteronderwijs. Als kinderen kleuteronderwijs volgen op het schoolterrein, zullen zij gemakkelijker doorstromen naar het lager onderwijs. Bovendien wordt de continuïteit en kwaliteit van het kleuteronderwijs verder en beter gegarandeerd.

Om impulsen te blijven geven aan de kwaliteit van het kleuteronderwijs zal de ondersteuning van de opleiding van docenten in de vorm van een sponsoring worden voortgezet. Deze docenten maken bijvoorbeeld met lokale materialen op eenvoudige wijze lesmateriaal. Ze zijn ook in staat om les te geven op een effectievere manier. Ze werken - veel meer dan de ongetrainde onderwijzers - op een interactieve wijze met de kinderen. Sinds 2011 heeft SBNN bijna 100 door de overheid goedgekeurde cursussen van leerkrachten of ondersteunend personeel van West-Nyakach gesponsord. SBNN Kenya hoopt elk jaar 10 tot 15 kleuterjuffen op te leiden.

3.3. STAR-coördinator

Naast de eerdergenoemde activiteiten zal de STAR-coördinator werken aan kindgerichte didactische methoden en technieken, met interactief en innovatief onderwijs waardoor motivatie en arbeidsethos terugkeert bij leerkrachten in West-Nyakach. Daardoor worden leerkrachten in West-Nyakach opnieuw rolmodellen in hun gemeenschappen en de syllabussen worden volledig gegeven. De coördinator zal ook proberen om de communicatie en relatie tussen schooldirecteur, andere leerkrachten, ouders en leerlingen te verbeteren. De tien normen (geboden) van SBNN-Kenia zijn de leidraad voor de inhoud en de programma's van de opleidingen met onderwerpen zoals pratende klaslokalen, sport, kindvriendelijke scholen, HIV/AIDS, hygiëne en sanitaire voorzieningen, discipline, interactieve cursussen en leescultuur. De coördinator zal ook hier werken met het systeem van satelliet-scholen, waarbij de getrainde zaken door de mensen worden doorgegeven in hun eigen omgeving.

4 ; Schoolmanagement

4.1. Opleiding van de comitésleden

Een goede opleiding van de leden van het schoolcomité zal ervoor zorgen dat zij hun school kunnen managen en beheren en dat zij in staat zijn om de gemeenschap rond de school te betrekken. Specifieke trainingen en workshops worden gegeven bij de scholen en gemeenschappen, waaronder de follow-up en uitvoering van wat is geleerd in de trainingen via de satelliet schoolsysteem. De tien normen (geboden) van SBNN-Kenia zijn de leidraad voor deze trainingen en workshops. Naast de bovengenoemde activiteiten zal de STAR-coördinator de comitésleden helpen bij de verbetering van het beheer en management van de scholen (administratie, financieel, PR). Hij zal ook werken aan de verbetering van de statistieken over de scholen en de leerlingen.

5.Lokale Gemeenschap

5.1. SBNN Kenia

SBNN Kenia overziet alle projecten en zal ook worden getraind om beter en sterker te lobbyen bij plaatselijke politici, ngo's en andere organisaties om ervoor te zorgen dat ook Keniaanse middelen kunnen worden gevonden voor het onderwijs in West-Nyakach.

5.2. Sportevenementen

in 2010 is SBNN gestart met de organisatie van sportwedstrijden voor de kinderen van de lagere scholen. Sport biedt tal van mogelijkheden voor ontwikkeling van jongeren. Sport kan helpen, ook voor de kinderen die minder goed kunnen leren om een plek te vinden in hun klas en ook in de maatschappij. Sport zorgt tevens voor harmonie in de samenleving, vergroot het groepsgevoel en verbetert het gevoel van eigenwaarde. Sport is ook een universele manier van communicatie die culturele en andere verschillen overwint. Tijdens het sporten is iedereen gelijk en heeft iedereen gelijke kansen. Het brengt mensen samen. Bovendien is sport is gezond, ook voor kinderen in Kenia. Voor sommigen van hen is het een manier om zichzelf te uiten, voor anderen is het een manier om de conditie te verbeteren. Trainen geeft bovendien het nodige zelfvertrouwen. Volwassenen en kinderen leren hun eigen grenzen en limieten kennen.

Zowel de jongeren maar ook de ouders houden van sport. Het kan derhalve perfect gebruikt worden om hen te bereiken om het belang van onderwijs te benadrukken. Het is tevens een kans om ze bewustzijn bij te brengen over het belang van schoon water en HIV. Naast de deelnemende kinderen zijn er ook altijd vele toeschouwers bij deze gebeurtenissen, jong en oud. Gezien het succes van de wedstrijden in het verleden wil SBNN hier graag mee verder gaan. De STAR-coördinator zal zich tijdens de evenementen concentreren op de ouders om ze bewust te maken van het belang van onderwijs. De STAR-coördinator zal zich ook bezighouden met de kwaliteit van lessen lichamelijke opvoeding door de leerkrachten die hiervoor zijn aangesteld te motiveren en te trainen.

Inzake HIV/aids zal SBNN zich verder blijven inspannen om de bewustwording over en preventie van HIV te continueren via het Nyakwere Health Resource Center en door de integratie van de tests en preventie in de sportevenementen. Via die evenementen worden veel kinderen en jonge volwassenen bereikt en getest.

5.3. Ouders en de lokale gemeenschap

De scholen vormen veelal zijn veelal de centrale plekken binnen de lokale gemeenschappen. De Star coördinator zal zich richten op de opleiding van de ouders en leden van de gemeenschap om de relatie en betrokkenheid tussen ouders en school te verbeteren. Specifieke trainingen en workshops worden gegeven, inclusief de follow-up en uitvoering van wat is geleerd in de trainingen. De coördinator zal ervoor zorgen dat ouders bewust worden en blijven van het belang van onderwijs, zodat zij hun kinderen niet thuis houden voor huishoudelijke taken.

Naast de bovengenoemde activiteiten zal de STAR-coördinator de ouders trainen hoe ze betrokken kunnen worden bij het management van de school. De coördinator zal ook daarbij het system satelliet-scholen gebruiken waarbij de opleiding wordt gegeven aan een eerste groep van scholen. En vervolgens gaan die scholen de informatie met de andere scholen in hun cluster delen. West-Nyakach is verdeeld in 6 clusters. Op die manier wordt de training uitgevoerd bij een geselecteerde eerste groep en vervolgens zullen de leerkrachten en scholen dit doorgeven aan hun collega leerkrachten en scholen in hun eigen cluster.

6. BUDGET

Het gehele programma kost 5.280.000 KES (44.000 euro) per jaar, met onderstaande verdeling over de 5 domeinen.

1. Leeromgeving			
1.1.	Bouw klaslokalen en afwerking klaslokalen	1.000.000 KES	9.091 euro
1.2.	Bouw kleuterklas	350.000 KES	3.182 euro
1.3.	Onderhoud en reparaties	700.000 KES	6.363 euro
TOTAAL DIMENSIE 1		2.050.000 KES	18.636 euro
2. Leerproces			
2.1.	Boeken en lesmateriaal	950.000 KES	8.636 euro
2.2.	Leerkrachtenopleiding	250.000 KES	2.273 euro
2.3.	Computercentrum	200.000 KES	1.818 euro
2.4.	STAR-coördinator	50.000 KES	454 euro
TOTAAL DIMENSIE 2		1.450.000 KES	13.181 euro
3. Leerkrachten			
3.1.	Tewerkstelling ondersteunende leerkrachten	800.000 KES	7.273 euro
3.2.	Ondersteuning opleiding kleuteronderwijzers	150.000 KES	1.364 euro
3.3.	STAR-coördinator	50.000 KES	454 euro
TOTAAL DIMENSIE 3		1.000.000 KES	9.091 euro
4. Schoolmanagement			
4.1.	Opleiding van het schoolmanagement	100.000 KES	909 euro
TOTAAL DIMENSIE 4		100.000 KES	909 euro
5. Lokale gemeenschap			
5.1.	SBNN Kenya	80.000 KES	727 euro
5.2.	Sportevenementen	100.000 KES	909 euro
5.3.	Ouders en lokale gemeenschap	50.000 KES	454 euro
TOTAAL DIMENSIE 5		230.000 KES	2.090 euro
MONITOREN EN EVALUATIE		50.000 KES	454 euro
OPERATIONELE KOSTEN		400.000 KES	3.636 euro
TOTAAL PER JAAR		5.280.000 KES	48000 euro

Over 3 jaar betekent dat 15.820.000 Keniaanse Shilling. Aan een koers van 110 KES voor 1 euro is dat 48.000 euro per jaar en 144.000 euro voor 3 jaar. $\frac{1}{4}$ van dat geld zal verdiend worden in Kenia zelf door de lokale partner, via zijn eigen geld genererende activiteiten zoals cybercafé, boekhandel en lerarenopleiding. De rest van het budget komt uit Nederland. SBNN is voor zijn deel van het budget op zoek naar sponsors en donors die dit ambitieuze en innovatieve project willen ondersteunen.

		2016	2017	2018
SBNN Kenia	36.000	12.000	12.000	12.000
SBNN	72.000	24.000	24.000	24.000
Edukans	36.000	12.000	12.000	12.000
TOTAL	144.000	48.000	48.000	48.000

Naast de fondsenwerving doet SBNN aan sensibilisering en voorlichting. De activiteiten in Nederland maken de werking in Kenia immers mogelijk. SBNN krijgt daarbij de hulp van vele partners en sympathisanten. Zoals reeds gemeld heeft SBNN geen personele of overheadkosten.

7. CONCLUSIE

Gezien de hierboven geschetste uitdagingen op onderwijskundig vlak maar ook de organisatorische strategie van SBNN om SBNN Kenya nog meer zelfstandigheid te geven wordt de voorheen gebruikte programmatische opbouw vanuit Nederland geleidelijk omgebouwd naar een lokale invulling via de aansluiting van SBNN Kenya en SBNN op het STAR-model van Edukans.

Alle projecten zullen net zoals voorgaande jaren uitgevoerd worden door onze lokale partners, de schoolcomités van de scholen en het bestuur van SBNN Kenya. De kwaliteitsprojecten zullen opgepakt worden door de aan te stellen STAR-coördinator. Hij zal dat doen in nauwe samenwerking en afspraak met de lokale autoriteiten. De infrastructurele projecten zullen zoals altijd zoveel mogelijk uitgevoerd worden door lokale vakmensen. Hierdoor heeft de lokale gemeenschap er ook nog een economisch voordeel bij.

Met dit programma 2016-2018 kiest SBNN bewust voor de weg naar zelfredzaamheid en zelfbedruipendheid van SBNN Kenya en de 28 openbare basisscholen in West-Nyakach. De doelstelling is dat alle betrokkenen profiteren van het programma en om schoolcomitéleden en leerkrachten te trainen afhankelijk van de wensen en noden van de scholen. Opleiding van de comitéleden moet er toe leiden dat ze zelf hun school kunnen managen en dat zij in staat zijn om de gemeenschap rond de school te betrekken. De leraren zullen meer gemotiveerd zijn en beter voorzien zijn van de nodige materialen. Hoofdonderwijzers en schoolbesturen zullen in staat zijn om de scholen beter te laten functioneren. Ouders zullen de waarde van het onderwijs begrijpen en een actieve bijdrage leveren aan het bereiken van kwaliteit van het onderwijs. En ten slotte de leerlingen zullen langer op school blijven en beter presteren, waardoor zij in staat zullen zijn om hun eigen toekomst op te bouwen. Met dit programma voor 2016-2018 zetten SBNN en SBNN Kenia vol in op de kwaliteit van het onderwijs.